Keşifsel Veri Analizi ve Özellik Mühendisliği

Bu belge veri setini analiz etme ve modelleme için hazırlama sürecini özetlemektedir. Python ve çeşitli kütüphaneler kullanılarak gerçekleştirilen keşifsel veri analizi (EDA) ve veri ön işleme adımları aşağıda açıklanmıştır.

Gerekli Kütüphanelerin İçe Aktarılması ve Veri Setinin Yüklenmesi

Aşağıdaki kod, veri analizi için gerekli kütüphanelerin içe aktarılmasını ve veri setinin yüklenmesini sağlamaktadır.

- **Kütüphaneler:** Numpy, Pandas, Matplotlib, Seaborn, ve Scikit-learn gibi kütüphaneler veri analizi ve görselleştirme için kullanılır.
- Uyarı Mesajları: Uyarı mesajları devre dışı bırakılarak daha temiz bir çıktı sağlanır.
- Pandas Ayarları: Görselleştirme için veri çerçevesinin görünümü ayarlanır.

Keşifçi Veri Analizi

Aşağıdaki fonksiyon, veri çerçevesinin temel analizini gerçekleştirir.

```
> def check_df(dataframe, head=5): ···
```

Şekil: (2357, 19)

Değişken Türleri: (int64, float64, object,datetime4[ns])

İlk 5 Satır:

Son 5 Satır:

*******	,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	uu Toil u									
**********	Kullanici id (11	Tlac A	di Ilac Baslangic Tarih	i Iloc Ditic Topibi	Van Etki	Yan Etki Bildirim Tarihi	Aleriilerim \
2352	Q Q	NaN	1957-01-04			desoximetasone spray, non-aeros			Ishal		
2353	101	Female	2004-11-09		Mersin	olanzapine-fluoxeti			Agizda Farkli Bir Tat		Istiridye
2354		Female	1951-11-29		Mersin	trazodo			Agizua Farkii Bir Tac Yorgunluk		
2354	127					duloxetine hvdrochlori					
	178	Male	1980-01-30						Carpinti Istah Artisi		
2356	174	Female	1986-11-07	Turkiye	Istanbul	valproic ac	id 2022-01-0	6 2022-03-06	Istan Artisi	2022-02-17 07:08:01	NaN
	Kronik Hastaliklarim Baba Kronik Hastaliklari Anne Kronik Hastaliklari Kiz Kardes Kronik Hastaliklari Erkek Kardes Kronik Hastaliklari Kan Grubu Kilo Boy										
2352		NaN				Astim, Guatr				50.000 152.000	
2353		NaN	Hipertansiy			Astim, Kemik Erimesi	KOAH, Kan Hastaliklari		stim, Diyabet AB RH-	NaN 178.000	
2354	Guatr	, KOAH	Alzheim	er, Diger		Nan	Astim, Diyabet	Kalp Hastali	klari, Diger B RH+	90.000 203.000	
2355	Alzheimer,	Diger		NaN		alp Hastaliklari, Diger	Kanser, KOAH			90.000 184.000	
2356	Alzheimer,	Diger	Kans	er, Diger	Hipertan	siyon, Kan Hastaliklari		Hipertar	nsiyon, Diger AB RH+	79.000 175.000	

Eksik değerler:

```
Kullanici_id
Cinsiyet
                                778
Dogum Tarihi
Uyruk
                                 0
                                227
Ilac_Adi
                                 0
Ilac Baslangic Tarihi
                                 0
Ilac_Bitis_Tarihi
                                 0
Yan Etki
Yan_Etki_Bildirim_Tarihi
                                 0
Alerjilerim
                                484
Kronik Hastaliklarim
                                392
Baba Kronik Hastaliklari
                                156
Anne Kronik Hastaliklari
                                217
Kiz Kardes Kronik Hastaliklari
                                97
Erkek Kardes Kronik Hastaliklari
Kan Grubu
                                347
Kilo
Boy
                                114
```

Quantiles:

######	######################################								
	Kullanici_id	Dogum_Tarihi	Ilac_Baslangic_Tarihi	Ilac_Bitis_Tarihi	Yan_Etki_Bildirim_Tarihi	Kilo	Boy		
count	2357.000	2357	2357	2357	2357	2064.000	2243.000		
mean	97.217	1974-11-25 04:06:12.677131936	2022-01-07 10:47:36.173101312	2022-03-10 16:25:27.365294848	2022-02-10 17:09:30.742044928	80.864	174.638		
min	1.000	1939-10-12 00:00:00	2022-01-01 00:00:00	2022-03-02 00:00:00	2022-02-01 04:34:33	50.000	145.000		
25%	47.000	1959-02-05 00:00:00	2022-01-04 00:00:00	2022-03-06 00:00:00	2022-02-04 05:29:20	65.000	160.000		
50%	97.000	1973-09-09 00:00:00	2022-01-07 00:00:00	2022-03-11 00:00:00	2022-02-09 20:53:54	83.000	176.000		
75%	146.000	1992-03-24 00:00:00	2022-01-11 00:00:00	2022-03-15 00:00:00	2022-02-17 07:08:01	96.000	187.000		
max	196.000	2011-04-25 00:00:00	2022-01-14 00:00:00	2022-03-19 00:00:00	2022-02-19 21:47:39	110.000	203.000		
std	57.017	NaN	NaN	NaN	NaN	18.635	16.517		

Değişkenlerin Kategorik ve Sayısal Olarak Ayrılması

Aşağıdaki fonksiyon, veri setindeki değişkenleri kategorik, sayısal ve kardinal kategorik olarak ayırmak için kullanılır. Fonksiyon, her bir değişkenin tipini kontrol ederek ilgili listeleri döndürür.

```
> def grab_col_names(dataframe, cat_th=10, car_th=20): ...
```

- dataframe: İncelenen veri seti.
- cat th: Kategorik gibi görünen ama sayısal olan değişkenler için eşik değeri.
- car_th: Kategorik ama kardinal değişkenler için eşik değeri.

Fonksiyon çalıştırıldığında veri setindeki gözlem ve değişken sayısını, ayrıca her bir kategori için değişken sayısını terminalde görüntüler.

Observations: 2357
Variables: 19
cat_cols: 4
num_cols: 7
cat_but_car: 8
num_but_cat: 0

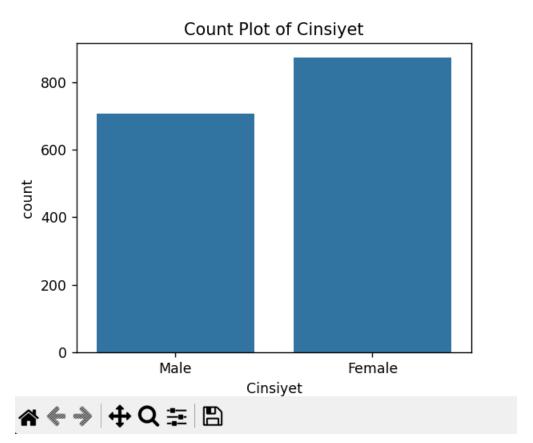
Kategorik Değişkenlerin Analizi

Aşağıdaki kod, kategorik değişkenlerin analizini ve görselleştirilmesini sağlar.

```
> def cat_summary(dataframe, col_name, plot=False): ...
> def categorical_summary(dataframe, plot=False): ...
categorical_summary(df, plot=True)
```

- cat_summary: Belirli bir kategorik değişkenin değer sayımlarını ve oranlarını gösterir. İsteğe bağlı olarak, değişkenin dağılımını görselleştirir.
- categorical_summary: Veri çerçevesindeki tüm kategorik değişkenleri analiz eder.

Tarih Zaman Analizi

Veri çerçevesindeki tarih/zaman değişkenlerinin analizini yapar.

```
> def datetime_analysis(dataframe, datetime_cols): ...

datetime_cols = ['Dogum_Tarihi', 'Ilac_Baslangic_Tarihi', 'Ilac_Bitis_Tarihi', 'Yan_Etki_Bildirim_Tarihi']
 datetime_analysis(df, datetime_cols)
```

Açıklamalar:

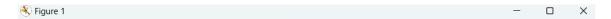
- Bu fonksiyon, belirli tarih/zaman değişkenlerinin minimum, maksimum, ortalama, eksik değer sayısı ve benzersiz değer sayısını döndürür.
- Ayrıca, her tarih/zaman değişkeninin histogramını görselleştirir.

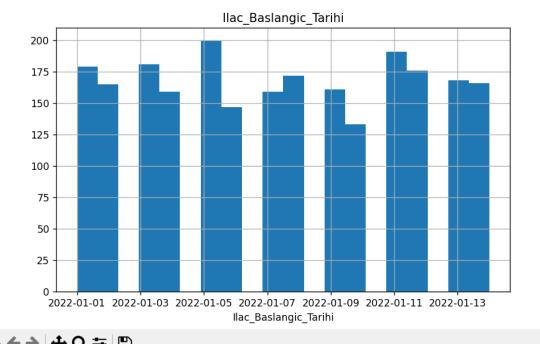
Ilac_Baslangic_Tarihi

Min: 2022-01-01 00:00:00 Max: 2022-01-14 00:00:00

Mean: 2022-01-07 10:47:36.173101312

Missing Values: 0 Unique Values: 14

☆◆ → **4** Q 至 🖺

Sayısal Değişkenlerin Analizi

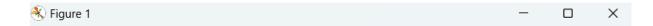
Sayısal değişkenlerin analizini yapar ve görselleştirir.

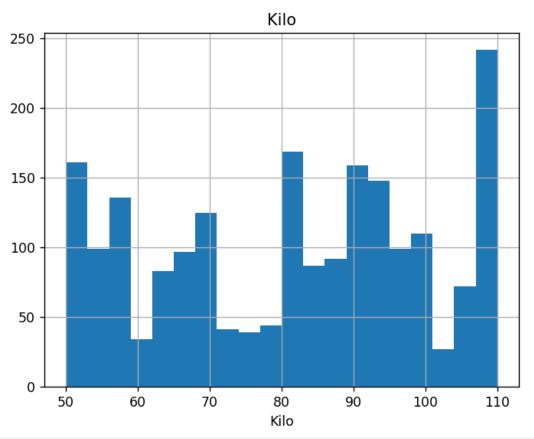
```
> def num_summary(dataframe, numerical_col, plot=False): ...
  for col in num cols:
      num_summary(df, col, plot=True)
```

Açıklamalar:

- num_summary: Sayısal değişkenin temel istatistiklerini hesaplar ve isteğe bağlı olarak dağılımını histogram ile gösterir.
- Sayısal değişkenlerin hedef değişkenle ilişkisini incelemek için target_summary_with_num fonksiyonu kullanılır.

Name:	Kilo, dtype:	float64
count	2243.000	
mean	174.638	
std	16.517	
min	145.000	
5%	147.000	
10%	150.000	
20%	158.000	
30%	163.000	
40%	169.000	
50%	176.000	
60%	181.000	
70%	185.000	
80%	189.000	
90%	197.000	
95%	201.000	
99%	203.000	
max	203.000	

Sayısal Değişkenlerin Hedefe Göre Analizi

Sayısal değişkenlerin, belirli bir hedef değişkenle ("Yan_Etki") ilişkisini incelemek için aşağıdaki kod kullanılmıştır.

```
> def target_summary_with_num(dataframe, target, numerical_col): ...
for col in num_cols:
    target_summary_with_num(df, "Yan_Etki", col)
```

Açıklamalar:

 target_summary_with_num: Belirli bir sayısal değişkenin ortalamasını hedef değişkene göre gruplandırarak gösterir. Bu, değişkenin hedefle nasıl bir ilişki içinde olduğunu anlamak için faydalıdır.

```
Ilac Baslangic Tarihi
Yan Etki
Agizda Farkli Bir Tat 2022-01-07 07:26:27.772925696
Az Uyuma
                             2022-01-07 16:40:51.063829760
Bas Agrisi
                          2022-01-08 00:20:16.901408512
2022-01-08 16:07:30.0000000000
Bulanti
Carpinti 2022-01-06 20:20.00.000

Deride Morarma 2022-01-07 18:19:38.181818112
2022-01-06 10:40:00.000000000
Gormede Bulaniklik
                              2022-01-07 09:10:35.294117632
Gucsuzluk
                              2022-01-07 10:40:00.0000000000
Huzursuzluk 2022-01-07 10:40:00.0000000000
 Ishal
                              2022-01-07 10:45:31.034482688
                          2022-01-07 15:12:40.563380224
Istah Artisi
                           2022-01-06 19:41:32.307692288
2022-01-07 12:31:18.260869632
2022-01-07 21:06:12.413793024
Kabizlik
Karin Agrisi 2022-01-07
Kas Agrisi 2022-01-07 21:06:12.41379302
Mide Bulantisi 2022-01-07 15:00:00.0000000000
inclilik 2022-01-06 18:04:26.666666752
2022-01-08 12:58:22.702702592
Kabizlik
Tansiyon Yukselme
                              2022-01-07 15:57:53.127753216
Terleme
                              2022-01-07 10:23:30.309278464
Uykululuk Hali
                              2022-01-07 20:07:03.529411840
Yorgunluk
                              2022-01-07 04:00:00.0000000000
```

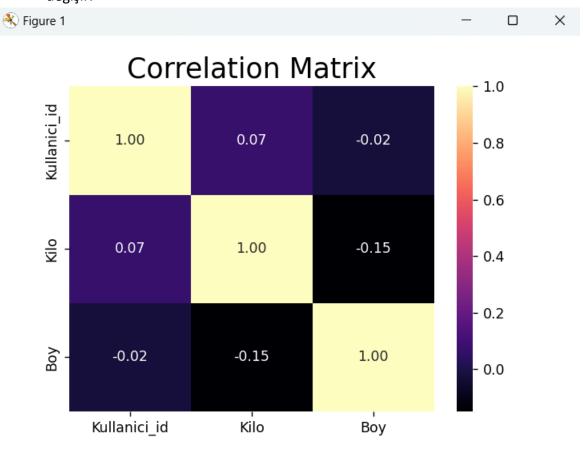
Korelasyon Matrisi

Sayısal değişkenler arasındaki ilişkileri görselleştirmek için korelasyon matrisi kullanılmıştır.

```
# Korelasyon matrisi
numeric_cols = df.select_dtypes(include=["float64", "int64"]).columns
plt.figure(figsize=[18, 13])
sns.heatmap(df[numeric_cols].corr(), annot=True, fmt=".2f", cmap="magma")
plt.title("Correlation Matrix", fontsize=20)
plt.show()
```

Açıklamalar:

 Korelasyon matrisi, sayısal değişkenler arasındaki ilişkileri gösterir. Değişkenler arasındaki korelasyon katsayıları, +1 (pozitif ilişki) ve -1 (negatif ilişki) arasında değişir.

Feature Engineering

Eksik Değer Analizi

Veri setindeki eksik değerlerin analizini yapmak için aşağıdaki fonksiyon kullanılmıştır.

```
def missing_values_table(dataframe):
    na_columns = [col for col in dataframe.columns if dataframe[col].isnull().sum() > 0]
    n_miss = dataframe[na_columns].isnull().sum().sort_values(ascending=False)
    ratio = (dataframe[na_columns].isnull().sum() / dataframe.shape[0] * 100).sort_values(ascending=False)
    missing_df = pd.concat([n_miss, np.round(ratio, 2)], axis=1, keys=['n_miss', 'ratio'])
    print("Eksik değer tablosu:\n", missing_df)

missing_values_table(df)
```

Açıklamalar:

• missing_values_table: Veri çerçevesindeki eksik değerleri kontrol eder ve eksik değerlerin sayısını ile yüzdesini gösteren bir tablo oluşturur. Bu, hangi değişkenlerde eksik verinin olduğunu anlamak için önemlidir.

Eksik değer tablosu:	
	n_miss ratio
Cinsiyet	778 33.010
Alerjilerim	484 20.530
Kronik Hastaliklarim	392 16.630
Kan Grubu	347 14.720
Kilo	293 12.430
Il	227 9.630
Anne Kronik Hastaliklari	217 9.210
Baba Kronik Hastaliklari	156 6.620
Erkek Kardes Kronik Hastaliklari	121 5.130
Boy	114 4.840
Kiz Kardes Kronik Hastaliklari	97 4.120

Eksik Değerlerin Doldurulması

Eksik değerlerin doldurulması için kullanılan fonksiyon:

```
def fill_missing_values(df):
    numerical_cols = df.select_dtypes(include=[np.number]).columns
    imputer_num = SimpleImputer(strategy='median')
    df[numerical_cols] = imputer_num.fit_transform(df[numerical_cols])

    categorical_cols = df.select_dtypes(include=[object]).columns
    imputer_cat = SimpleImputer(strategy='most_frequent')
    df[categorical_cols] = imputer_cat.fit_transform(df[categorical_cols])

    return df

df = fill_missing_values(df)
```

Acıklamalar:

• fill_missing_values: Sayısal değişkenlerdeki eksik değerleri medyan ile, kategorik değişkenlerdeki eksik değerleri ise en sık görülen değer ile doldurur. Bu, veri setinin daha tutarlı ve eksiksiz hale gelmesini sağlar.

Aykırı Değer Analizi

Aykırı Değer Tespiti

Veri setindeki aykırı değerleri tespit etmek ve yönetmek için aşağıdaki fonksiyonlar kullanılmıştır.

```
def outlier_thresholds(dataframe, col_name, q1=0.05, q3=0.95):
    if dataframe[col_name].dtype in ['int64', 'float64']:
        quartile1 = dataframe[col_name].quantile(q1)
        quartile3 = dataframe[col_name].quantile(q3)
        interquantile_range = quartile3 - quartile1
        up_limit = quartile3 + 1.5 * interquantile_range
        low limit = quartile1 - 1.5 * interquantile range
        return low limit, up limit
    return None, None
def replace_with_thresholds(dataframe, variable):
    low limit, up limit = outlier thresholds(dataframe, variable)
    if low_limit is not None and up_limit is not None:
        dataframe.loc[dataframe[variable] < low limit, variable] = low limit</pre>
        dataframe.loc[dataframe[variable] > up limit, variable] = up limit
for col in num cols:
    replace_with_thresholds(df, col)
```

Açıklamalar:

- outlier_thresholds: Belirli bir değişken için alt ve üst aykırı değer sınırlarını hesaplar. Bu sınırlar, 1.5 katı interquartil aralığı kullanılarak belirlenir.
- replace_with_thresholds: Aykırı değerleri tespit ettikten sonra, bu değerleri belirlenen sınırlar ile değiştirir. Böylece veri setinin daha temiz ve analiz edilebilir hale gelmesini sağlar.

Özellik Çıkarımı

Bu bölümde, veri setine yeni değişkenler eklenmiştir. Aşağıda gerçekleştirilen işlemler özetlenmiştir:

Yaş Değişkeninin Oluşturulması: YAS: Doğum tarihinden güncel tarihe kadar geçen gün sayısı hesaplanarak yaş bilgisi güncellenmiştir.

```
df['YAS'] = (pd.to_datetime('today') - df['Dogum_Tarihi']).dt.days // 365
```

Yaş Kategorileri:

• NEW_AGE_CAT: Yaş gruplarına göre (20-49 yaş arası "mature", 50 yaş ve üzeri "senior") kategoriler oluşturulmuştur.

```
df.loc[(df["YAS"] >= 21) & (df["YAS"] < 50), "NEW_AGE_CAT"] = "mature"
df.loc[(df["YAS"] >= 50), "NEW_AGE_CAT"] = "senior"
```

BMI Hesaplama:

• BMI: Vücut kitle indeksi, kilo ve boy bilgileri kullanılarak hesaplanmıştır.

```
df['BMI'] = df['Kilo'] / (df['Boy'] / 100) ** 2
```

BMI Kategorileri:

 NEW_BMI: BMI değerlerine göre (Aşırı Zayıf, Sağlıklı, Aşırı Kilolu, Obez) kategoriler oluşturulmuştur.

```
df['NEW_BMI'] = pd.cut(x=df['BMI'], bins=[0, 18.5, 24.9, 29.9, 100], labels=["Underweight", "Healthy", "Overweight", "Obese"])
```

Yaş ve BMI Kombinasyonu:

• NEW_AGE_BMI_NOM: Yaş ve BMI değerlerine göre detaylı kategoriler oluşturulmuştur (örn. "underweightmature").

```
df.loc[(df["BMI"] < 18.5) & ((df["YAS"] >= 21) & (df["YAS"] < 50)), "NEW_AGE_BMI_NOM"] = "underweightmature"

df.loc[(df["BMI"] < 18.5) & (df["YAS"] >= 50), "NEW_AGE_BMI_NOM"] = "underweightsenior"

df.loc[((df["BMI"] >= 18.5) & (df["BMI"] < 25)) & ((df["YAS"] >= 21) & (df["YAS"] < 50)), "NEW_AGE_BMI_NOM"] = "healthymature"

df.loc[((df["BMI"] >= 18.5) & (df["BMI"] < 25)) & (df["YAS"] >= 50), "NEW_AGE_BMI_NOM"] = "healthysenior"

df.loc[((df["BMI"] >= 25) & (df["BMI"] < 30)) & ((df["YAS"] >= 21) & (df["YAS"] < 50)), "NEW_AGE_BMI_NOM"] = "overweightmature"

df.loc[((df["BMI"] >= 25) & (df["BMI"] < 30)) & (df["YAS"] >= 50), "NEW_AGE_BMI_NOM"] = "overweightsenior"

df.loc[(df["BMI"] >= 30) & ((df["YAS"] >= 21) & (df["YAS"] < 50)), "NEW_AGE_BMI_NOM"] = "obesemature"

df.loc[(df["BMI"] >= 30) & (df["YAS"] >= 50), "NEW_AGE_BMI_NOM"] = "obesesenior"
```

Yan Etki Durumu:

 YENI_YAN_ETKI: Yan etki bildirim tarihinin mevcut olup olmadığına göre 0 veya 1 değeri atanmıştır.

```
df['YENI_YAN_ETKI'] = df['Yan_Etki_Bildirim_Tarihi'].notnull().astype(int)
```

Kilo ve Boy Kombinasyonu ile BMI Kategorileri:

 NEW_AGE_BMI_CAT: Yaş ve BMI değerlerine göre yeni kategoriler oluşturulmuştur (örn. "normalmature").

```
df.loc[(df["YAS"] >= 21) & (df["YAS"] < 50) & (df["BMI"] < 18.5), "NEW_AGE_BMI_CAT"] = "lowmature"

df.loc[(df["YAS"] >= 50) & (df["BMI"] < 18.5), "NEW_AGE_BMI_CAT"] = "lowsenior"

df.loc[(df["YAS"] >= 21) & (df["YAS"] < 50) & (df["BMI"] >= 18.5) & (df["BMI"] < 25), "NEW_AGE_BMI_CAT"] = "normalmature"

df.loc[(df["YAS"] >= 50) & (df["BMI"] >= 18.5) & (df["BMI"] < 25), "NEW_AGE_BMI_CAT"] = "normalsenior"</pre>
```

Label Encoding ve One-Hot Encoding

Bu bölümde, kategorik değişkenlerin kodlanması işlemleri yapılmıştır.

1. Label Encoding:

İkili (binary) kategorik değişkenler için LabelEncoder kullanıldı.

```
def label_encoder(dataframe, binary_col):
    labelencoder = LabelEncoder()
    dataframe[binary_col] = labelencoder.fit_transform(dataframe[binary_col])
    return dataframe

binary_cols = [col for col in df.columns if df[col].dtypes == "0" and df[col].nunique() == 2]
    print("Binary Columns:", binary_cols)

for col in binary_cols:
    df = label_encoder(df, col)
    Binary_Columns: ['Cinsiyet']
```

One-Hot Encoding:

İkili değişkenler dışındaki kategorik değişkenler için pd.get dummies kullanıldı.

```
cat_cols = [col for col in cat_cols if col not in binary_cols and col not in ["Yan_Etki"]]
print("Updated Categorical Columns:", cat_cols)

# Kategorik değişkenleri ayarlama
for col in cat_cols:
    df[col] = df[col].astype('category')

def one_hot_encoder(dataframe, categorical_cols, drop_first=False):
    dataframe = pd.get_dummies(dataframe, columns=categorical_cols, drop_first=drop_first,dtype=int)
    return dataframe|
df = one_hot_encoder(df, cat_cols, drop_first=True)

# One-hot encoding sonrası veri türlerini kontrol et
print("One-Hot Encoding Sonrasıı Veri Türleri:")
print(df.dtypes)

# Değişiklikleri kontrol et
print("Güncellenmiş Veri Türleri:")
print(df.dtypes)

# Sonuçları görüntüle
print("ilk 5 Satır:")
print(df.head(5))
print("Veri Setinin Boyutu:", df.shape)
```

Veri Türlerinin Kontrolü:

• One-hot encoding sonrası veri türleri kontrol edildi.

Standartlaştırma

Bu bölümde, sayısal değişkenlerin standartlaştırılması işlemi gerçekleştirilmiştir.

2. Sayısal Sütunların Belirlenmesi:

• Sadece sayısal veri türüne sahip sütunlar filtrelenmiştir.

```
num_cols = [col for col in num_cols if df[col].dtype in ['int64', 'float64']]
print("Sayısal Sütunlar:", num_cols)
Sayısal Sütunlar: ['Kullanici_id', 'Kilo', 'Boy']
```

Standartlaştırma İşlemi:

• StandardScaler kullanılarak sayısal sütunlar standartlaştırılmıştır.

```
scaler = StandardScaler()
df[num_cols] = scaler.fit_transform(df[num_cols])
```

Sümeyyye Bakırdal sumeyyebakirdal@gmail.com